

RAPORT Z ANKIETY

dotyczącej oceny jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wdrożonych przez Wyższą Szkołę Inżynierii i Zdrowia w Warszawie – semestr letni r/a 2022/2023

Warszawa, lipiec 2023 r.

Spis treści

Wstęp	3
Metodologia i technika badania	4
Wyniki i ich omówienie	6
Metryczka	6
Pytania	7
Wnioski i rekomendacje	12
Załącznik nr 1	13

Wstęp

Wyższa Szkoła Inżynierii i Zdrowia w Warszawie realizuje projekt „Doskonałość dydaktyczna uczelni” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym projektu jest doskonalenie jakości prowadzonej dydaktyki oraz wdrożenie rozwiązań proceduralnych podnoszących skuteczność zarządzania jakością kształcenia w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia w Warszawie. Udział w projekcie jest wynikiem ustawicznej pracy Uczelni nad jakością kształcenia na wszystkich realizowanych kierunkach i formach studiów. Jednym z wyników tych prac jest przyjęcie nowelizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 6/2023 Rektora Wyższej Szkoły Inżynierii i Zdrowia w Warszawie z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia opisu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia w Warszawie.

Jednym z kluczowych zadań w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni” jest opracowanie *Polityki zarządzania procesem dydaktycznym w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia w Warszawie*. Dążąc do realizacji tego zadania, powołany w ramach projektu Zespół przeprowadził badanie dotyczące oceny jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wdrożonych przez Wyższą Szkołę Inżynierii i Zdrowia w Warszawie. Celem tych działań było poznanie opinii osób prowadzących zajęcia na temat zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wyniki badania posłużą do oceny bieżącego stanu oraz przygotowania i dopasowania działań prowadzących do poprawy jakości kształcenia na odległość.

Metodologia i technika badania

Głównym celem badania była ocena jakości kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wdrożonych przez Wyższą Szkołę Inżynierii i Zdrowia w Warszawie przez wykładowców i osoby inne odpowiedzialne za prowadzenie zajęć.

Odpowiadając na serię pytań, prowadzący zajęcia musieli ocenić swoje przygotowanie do praktycznego wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość. Ocenie podlegało również zaangażowanie studentów podczas prowadzenia zajęć oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się/kształcenia. Na podstawie uzyskanych wyników wprowadzone zostaną działania wpływające na poprawę jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W kolejnym roku akademickim zostanie przeprowadzone kolejne badanie dotyczące kształcenia na odległość w celu określenia, czy podjęte działania przyniosły pożądany skutek.

Badanie w formie ankiety, opracowanej przez Biuro ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i Zespół ds. opracowania Polityki zarządzania procesem dydaktycznym w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia w Warszawie, zostało udostępnione przy wykorzystaniu Formularza Google wykładowcom prowadzącym zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ankieta była anonimowa i dobrowolna.

Otrzymane wyniki były gromadzone, opracowywane oraz poddane analizie przez Biuro ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Niniejszy raport jest wynikiem tej analizy.

Badanie w formie ankiety, obejmowało metryczkę oraz sześć pytań dotyczących oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Z metryczki można było uzyskać dane dotyczące staż pracy dydaktycznej ankietowanych w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia.

Wszystkie pytania miały charakter zamknięty. Większość pytań była jednokrotnego wyboru, jedynie pytania 2 i 5 pozwalały na zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi.

Pytanie nr 1 dotyczyło oceny przez wykładowców swoich umiejętności i przygotowania do praktycznego wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość. Ankietowani mieli możliwość wyboru spośród czterech wariantów odpowiedzi:

- bardzo dobrze,
- dobrze,
- dostatecznie,
- źle.

W pytaniu nr 2 respondenci musieli wskazać preferowane metody pracy z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych wybierając spośród dostępnych:

- prezentacje multimedialne, filmy,

- pisemny wykład umieszczony na platformie e-dziekanat,
- dyskusja na czacie,
- platforma ClickMeeting,
- platforma CiscoWebex,
- wideokonferencja,
- inne, jakie?

Pytanie to było wielokrotnego wyboru, a wskazanie wariantu „inne, jakie?” dawało możliwość wpisania własnej odpowiedzi.

Pytania nr 3, 4, i 6, dotyczyły odpowiednio określenia stopnia zaangażowania studentów podczas zajęć, możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się/kształcenia oraz oceny czy zajęcia prowadzone w systemie on-line są dla wykładowców bardziej obciążające psychofizycznie niż kształcenie tradycyjne. Wszystkie te pytania posiadały pięć opcji odpowiedzi:

- zdecydowanie tak,
- raczej tak,
- zdecydowanie nie,
- raczej nie,
- nie mam zdania.

Pytanie 5 dotyczyło określenia, które z wymienionych metod i technik kształcenia na odległość wpływają na doskonalenie kompetencji dydaktycznych ankietowanych. Respondenci mieli możliwość wyboru spośród czterech wariantów odpowiedzi bądź wskazanie własnej:

- prezentacje multimedialne, filmy,
- pisemny wykład umieszczony na platformie e-dziekanat,
- dyskusja na czacie,
- wideokonferencja,
- inne, jakie?.

Badanie było przeprowadzane w okresie od 6 do 20 czerwca 2023 r.

W badaniu wzięło udział **18** respondentów.

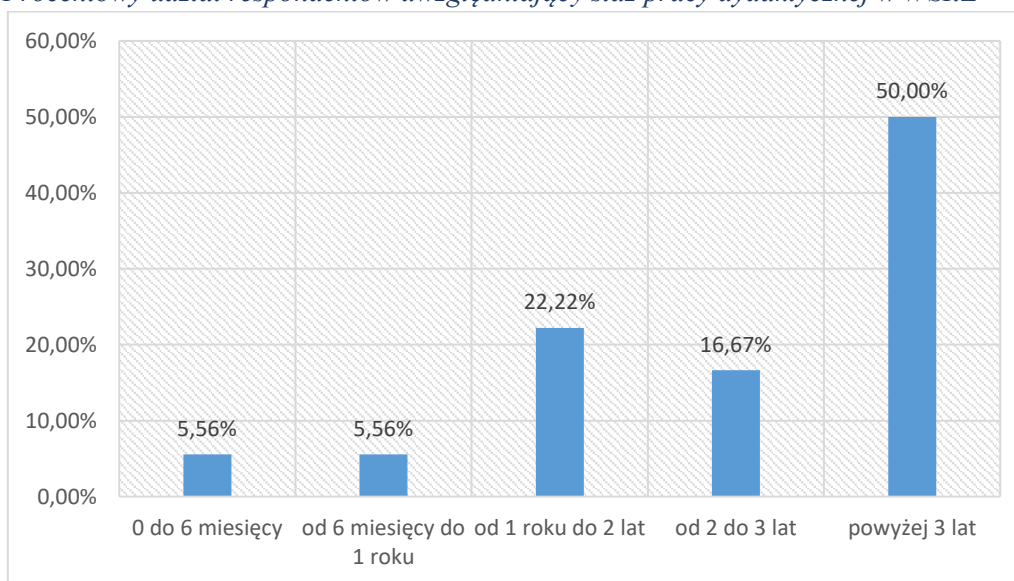

Wyniki i ich omówienie

Metryczka

W badaniu wzięło udział **18** osób. Połowę ankietowanych stanowiły osoby ze stażem pracy powyżej 3 lat. **16.67%** prowadzących wskazało staż pracy w przedziale od 2 do 3 lat. Odpowiedź „od 1 roku do 2 lat” zaznaczyło **22,22%** respondentów. Po 5,56% biorących udział w badaniu wskazało zarówno odpowiedź „od 6 miesięcy do 1 roku” oraz „0 do 6 miesięcy (Ryc. 1).

Ryc. 1. Procentowy udział respondentów uwzględniający staż pracy dydaktycznej w WSiZ

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

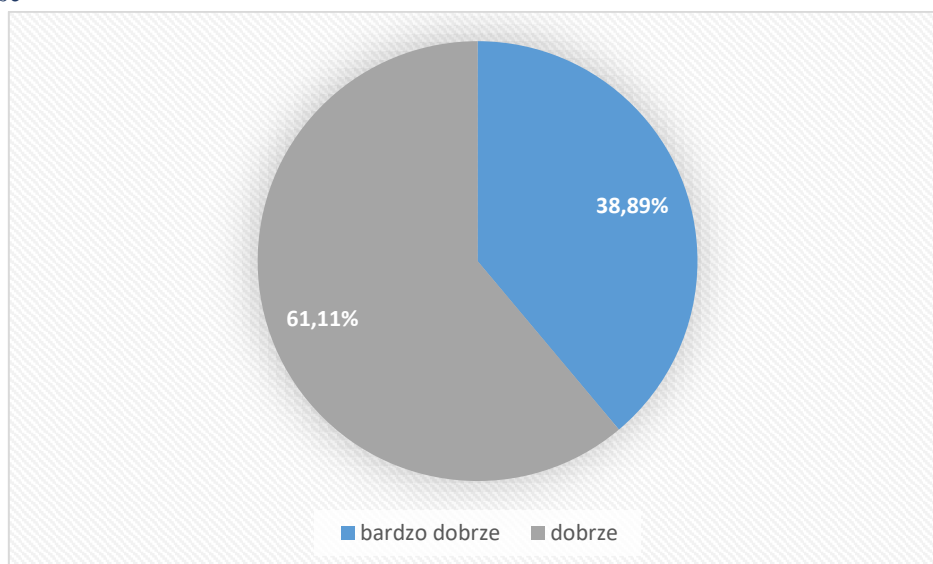
Pytania

Pytanie nr 1.

Pierwsze pytanie dotyczyło oceny przez prowadzących swoich umiejętności i przygotowania do praktycznego wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość. Ankietowani mieli do wyboru cztery warianty odpowiedzi: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie oraz źle.

Struktura otrzymanych odpowiedzi wskazuje, że wszyscy ankietowani ocenili swoje umiejętności i przygotowanie do wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość na poziomie bardzo dobrym (39,89%) i dobrym (61,11%). Żadna z osób biorących udział w badaniu nie wybrała odpowiedzi „dostatecznie” oraz „źle” (Ryc. 2).

Ryc. 2. Ocena umiejętności i przygotowania respondentów do wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

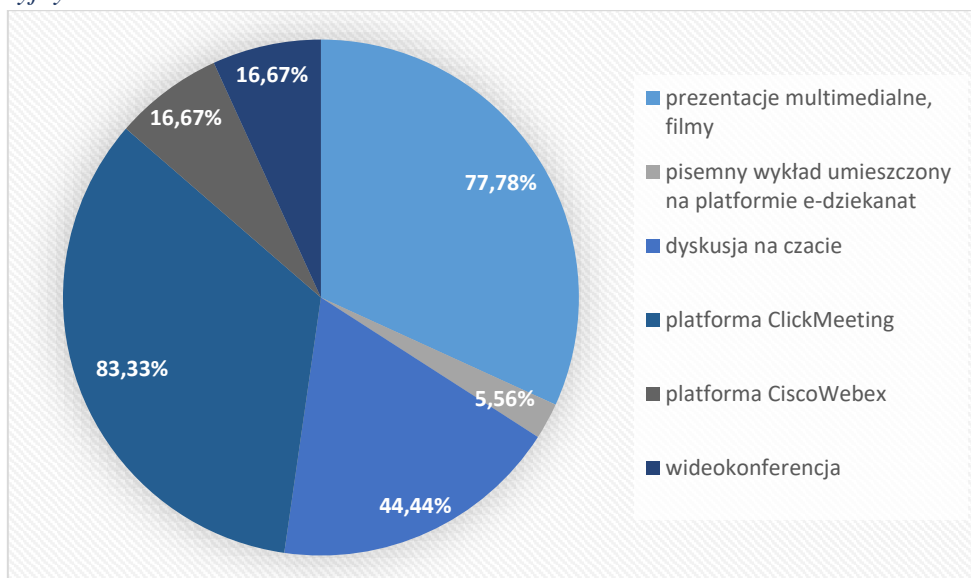
Uzyskane wyniki pokazują, że osoby prowadzące zajęcia w systemie on-line są do nich dobrze przygotowane pod względem technicznym. Porównując uzyskane odpowiedzi z semestrem zimowym można zauważyć, że ich struktura jest podobna. W obu semestrach wszyscy ankietowani wskazali odpowiedź „bardzo dobrze” oraz „dobrze”. Zmianie uległ rozkład procentowy pomiędzy tymi dwoma odpowiedziami. W semestrze letnim, przeciwnie do semestru zimowego, większość prowadzących wskazała odpowiedź „dobrze”.

Pytanie nr 2.

Kolejne pytanie dotyczyło wskazania preferowanych metod pracy ze studentami z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych. Respondenci mogli wybrać kilka ze wskazanych wariantów odpowiedzi oraz wskazać własną.

Odpowiedziami dominującymi były „platforma Clickmeeting” (83,33%) oraz „prezentacje multimedialne, filmy” (77,78%). Kolejną pozycją często wskazywaną była „dyskusja na czacie” (44,44%). Po 16,67% ankietowanych zaznaczyło zarówno odpowiedź „platforma CiscoWebex” jak i „wideokonferencja”. Najmniejszą popularnością cieszy się „pisemny wykład umieszczony na platformie e-dziekanat” (5,56%) (Ryc. 3).

Ryc. 3. Preferowane metody pracy ze studentami z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

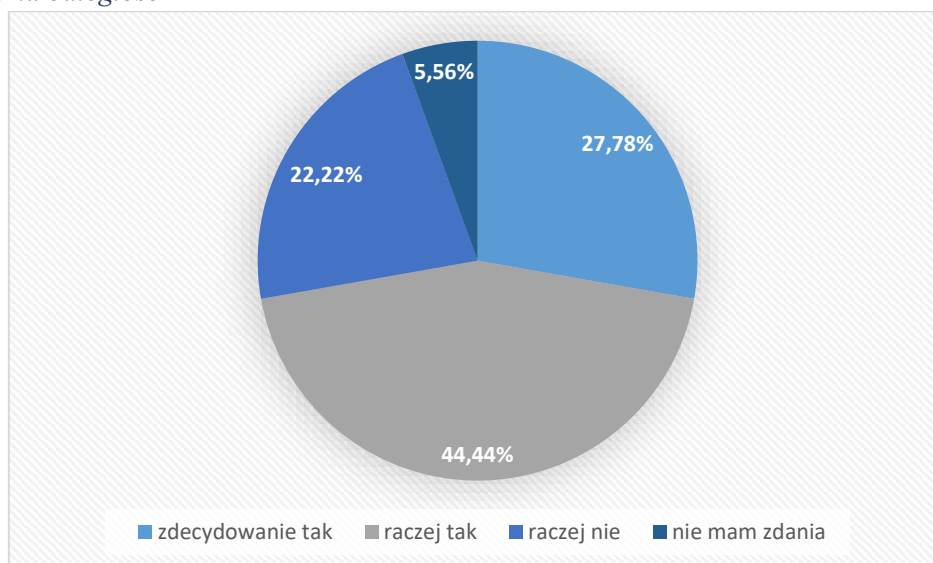
Zdecydowana większość ankietowanych preferuje prowadzenie zajęć w systemie on-line przy wykorzystaniu platformy ClickMeeting oraz prezentacji multimedialnych i filmów. Uzyskane odpowiedzi wskazują, że większość z nich rezygnuje z formy pisemnego wykładu umieszczanego na platformie e-dziekanat. Struktura odpowiedzi pokrywa się z tą uzyskaną w semestrze zimowym. Zebrane wyniki pozwalają stwierdzić, iż większość prowadzących w swojej pracy stara się wykorzystywać dostępne technologie, co też może mieć wpływ na odbiór przedstawianych treści przez studentów, a co za tym idzie na stopień satysfakcji z takiego systemu nauczania.

Pytanie nr 3.

W kolejnym pytaniu poproszono ankietowanych o określenie czy zauważają zaangażowanie studentów podczas zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Do wyboru był jeden spośród dostępnych wariantów odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, zdecydowanie nie, raczej nie oraz nie mam zdania.

Odpowiadając na to pytanie, 44,44% ankietowanych wskazało odpowiedź „raczej tak”. 27,78% respondentów odpowiedziało, że zaangażowanie studentów jest zdecydowanie zauważalne. Odpowiedź „raczej nie” wskazało 22,22% prowadzących biorących udział w badaniu. Niewielki odsetek badanych wskazał odpowiedź „nie mam zdania” (5,56%). Nikt nie wybrał odpowiedzi „zdecydowanie nie” (Ryc. 4).

Ryc. 4. Ocena satysfakcji respondentów z metod i technik stosowanych przez wykładowców podczas kształcenia na odległość

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

Zebrane wyniki wskazują, że w większości prowadzonych zajęć w trybie on-line zaangażowanie studentów jest mocno zauważalne. Jedynie nieliczni ankietowani podali, że nie widzą zaangażowania ze strony studentów. Wyniki te są dość optymistyczne i pokazują, że forma zdalna zajęć nie wpływa znacząco na zaangażowanie studentów. Należy jednak przyjrzeć się negatywnym opiniom i sprawdzić czym jest spowodowane małe zaangażowanie studentów podczas zajęć.

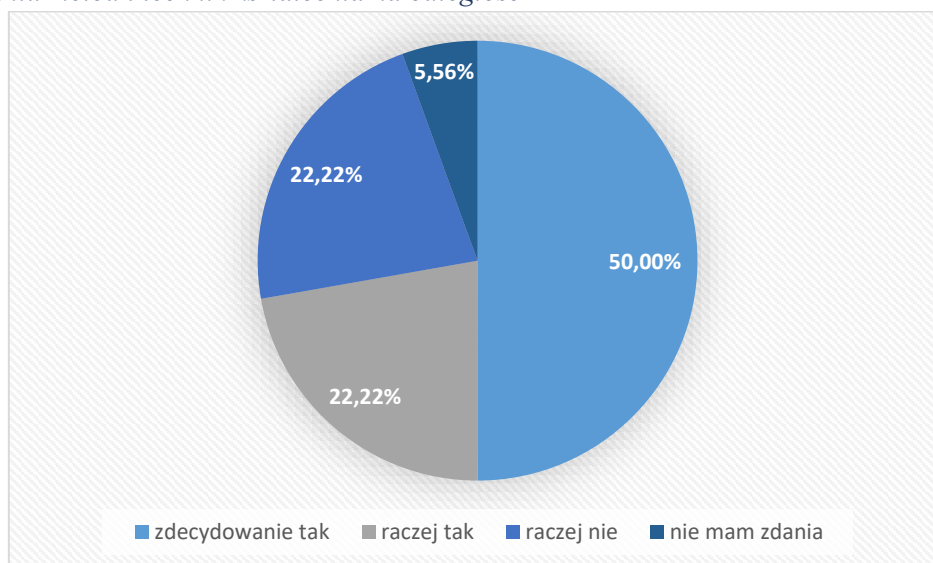
Pytanie nr 4.

W pytaniu 4 ankietowani mieli ocenić czy w ich opinii wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się/kształcenia.

Połowa ankietowanych uznała, że wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość zdecydowanie zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się/kształcenia. 22,22% osób biorących udział w badaniu wskazało zarówno odpowiedź „raczej tak” oraz „raczej nie”. Odpowiedź „nie mam zdania” została zaznaczona przez 5,56% respondentów (Ryc. 5).

Rys. 5. Ocena możliwości zapewnienia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się/kształcenia przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

Wykres pokazuje, że w opinii połowy ankietowanych kształcenie przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość umożliwia zapewnienie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się/kształcenia. Około 20% respondentów nie jest w 100% przekonanych czy tak faktycznie jest. Ten sam procent ankietowanych uważa, że podczas kształcenia w trybie on-line nie można zapewnić osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się/kształcenia. Warto byłoby dowiedzieć się czym poparta jest ta opinia, co pomoże wprowadzić zmiany wpływające na poprawę oceny.

Pytanie nr 5.

To pytanie dotyczyło określenia, które z wymienionych metod i technik kształcenia na odległość wpływają na doskonalenie kompetencji dydaktycznych osób prowadzących zajęcia.

77,78% ankietowanych uznało, że są to prezentacje multimedialne i filmy. Na drugim miejscu znalazła się „dyskusja na czacie” (55,56%), a za nią „wideokonferencja” (22,22%). Odpowiedź „pisemny wykład umieszczony na platformie e-dziekanat” wskazało 11,11% ankietowanych. Trzy osoby zaznaczyły odpowiedź „inne”, przy czym tylko jedna wskazała konkretny przykład. Pozostałe dwie wpisały „brak” oraz „żadne nie wpływają na doskonalenie moich umiejętności, ale korzystam z prezentacji” (Tab. 1).

Tab. 1. Ocena wpływu wybranych metod i technik kształcenia na odległość na doskonalenie kompetencji dydaktycznych

Wariant odpowiedzi	Udział procentowy
prezentacje multimedialne, filmy	77,78%
pisemny wykład umieszczony na platformie e-dziekanat	11,11%
dyskusja na czacie	55,56%

wideokonferencja	22,22%
Inne, jakie? (egzaminny)	5,56%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

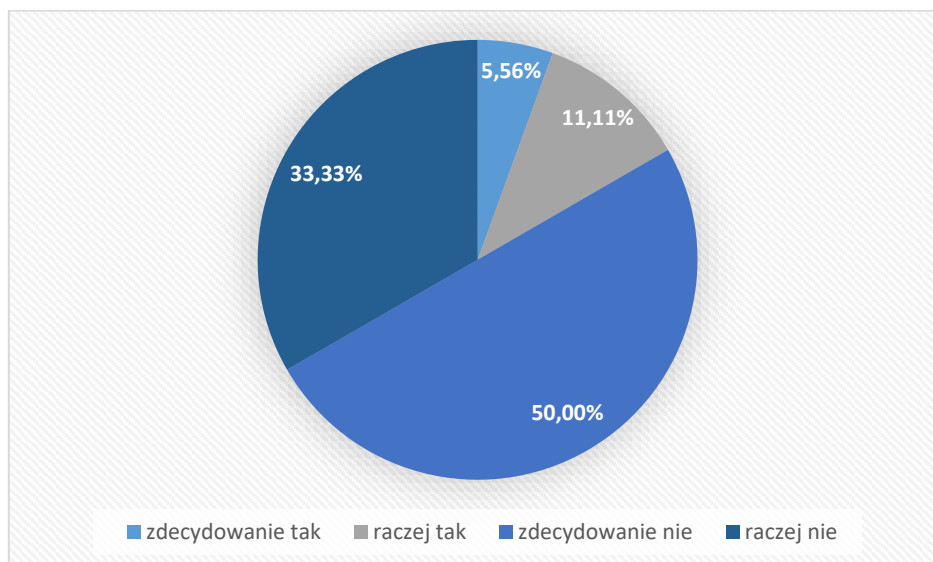
Około **80%** ankietowanych uznało, że w największym stopniu na doskonalenie ich kompetencji dydaktycznych wpływają prezentacje multimedialne i filmy. Dużą liczbę wskazań uzyskała również odpowiedź „dyskusja na czacie”. Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że taka forma zajęć może przyczynić się do doskonalenia kompetencji dydaktycznych osób prowadzących zajęcia. Warto sprawdzić w jaki sposób kształcenie on-line pozwala na poprawę kompetencji dydaktycznych i dążyć do udoskonalenia poszczególnych metod i technik.

Pytanie nr 6.

Ostatnie pytanie dotyczyło określenia czy prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest bardziej uciążliwe psychofizycznie, niż kształcenie tradycyjne.

Odpowiadając na to pytanie, **50,00%** ankietowanych wskazało, że nauczanie w systemie on-line nie jest bardziej obciążające niż kształcenie tradycyjne. **33,33%** respondentów zaznaczyło odpowiedź „raczej nie”. Odpowiedź „raczej tak” wskazało **11,11%** ankietowanych, a „zdecydowanie tak” jedynie **5,56%** (Ryc. 6).

Rys. 6. Ocena czy zajęcia prowadzone w systemie on-line są bardziej obciążające niż kształcenie tradycyjne

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

Zebrane odpowiedzi wskazują, że nauczanie w systemie on-line nie jest odbierane przez większość prowadzących jako bardziej obciążające niż kształcenie tradycyjne. Około 15% ankietowanych ma odmienne zdanie na ten temat. Warto dowiedzieć się co wpływa na ocenę osób, które uznały system kształcenia on-line za bardziej obciążający. To pozwoli na wprowadzenie odpowiednich działań zmierzających do poprawy jakości kształcenia zdalnego.

Wnioski i rekomendacje

Celem badania było poznanie opinii osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na temat kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wprowadzonego w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia w Warszawie. Wyniki badania posłużyły do oceny stopnia satysfakcji wykładowców z takiego systemu nauczania oraz przygotowania działań mających na celu jego doskonalenie.

Rekomendacja nr 1: Uzyskanie informacji, dlaczego część ankietowanych wypowiedziała się negatywnie na temat organizacji zajęć w systemie on-line i skąd wynikają takie opinie

Uzyskane wyniki wskazują, iż w większości przypadków prowadzący dobrze oceniają system nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jednocześnie pojawiające się opinie negatywne sugerują, że system ten można jeszcze udoskonalić, co prowadziłoby do zwiększenia satysfakcji osób prowadzących zajęcia. Warto znaleźć przyczyny negatywnych opinii. Można uzupełnić obecną ankietę o dodatkowe pytania, przykładowo: Co wpływa na wskazaną przez Panią/Pana ocenę? Jakie czynniki przyczyniają się do zwiększenia stopnia uciążliwości zajęć prowadzonych w systemie on-line?, itp.

Rekomendacja nr 2: Zwiększanie stopnia zaangażowania studentów podczas zajęć prowadzonych w trybie on-line

Przeprowadzone badanie pokazuje, że duży procent wykładowców zauważa zaangażowanie studentów podczas prowadzenia zajęć. Jednak pojawiły się również opinie, które wskazują na brak tego zaangażowania. Warto zastanowić się jak sposobem w jaki można by wpłynąć na aktywność studentów podczas zajęć. Może należałoby urozmaicić metody i techniki wykorzystywane podczas zajęć on-line. Obecnie dostępne platformy learningowe są wyposażone w wiele przydatnych funkcji, które wpłynęłyby na poprawę atrakcyjności zajęć. Warto wprowadzić szkolenia dla wykładowców, które przybliżą im działania wykorzystywanych na Uczelni platform bądź też wprowadzić nowe narzędzia do nauczania on-line.

Rekomendacja nr 3: Dogłębniejsze zbadanie kwestii uciążliwości wynikających z prowadzenia zajęć w systemie on-line

Odpowiedzi udzielone na ostatnie pytanie pokazują, że ok. 80% ankietowanych uważa, iż zajęcia prowadzone w trybie on-line nie są bardziej obciążające niż kształcenie tradycyjne. Jednakże w dalszym ciągu pozostaje procent wykładowców, którzy mają odmienne zdanie. Warto przyjrzeć się szerzej w czym tkwi problem i dlaczego w opinii niektórych prowadzących zajęcia on-line są bardziej obciążające. Uzyskanie odpowiedzi na to pytanie pozwoli na wprowadzenie odpowiednich działań w celu poprawy obecnego stanu.

Załącznik nr 1

ANKIETA

dotycząca badania oceny wdrożonych w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia
w Warszawie metod i technik kształcenia na odległość

METRYCZKA

Staż pracy dydaktycznej w WSiZ:

- 0 do 6 miesięcy
- od 6 miesięcy do 1 roku
- od 1 roku do 2 lat
- od 2 do 3 lat
- powyżej 3 lat

1. W jakim stopniu ocenia Pani/Pan swoje umiejętności i przygotowanie do praktycznego wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość?

- bardzo dobrze
- dobrze
- dostatecznie
- źle

2. Jakie preferuje Pani/Pan metody pracy ze studentem z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych wdrożonych przez Uczelnię?

- prezentacje multimedialne, filmy
- pisemny wykład umieszczony na platformie e-dziekanat
- dyskusja na czacie
- platforma ClickMeeting
- platforma CiscoWebex
- wideokonferencja
- inne, jakie?.....

3. Czy zauważa Pani/Pan zaangażowanie studentów podczas zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wdrożonych przez Uczelnię?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- zdecydowanie nie
- raczej nie
- nie mam zdania

4. **Czy w Pani/Pana ocenie wykorzystanie metod i technik kształcenia wdrożonych przez Uczelnię zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się/efektów kształcenia?**
- zdecydowanie tak
 - raczej tak
 - zdecydowanie nie
 - raczej nie
 - nie mam zdania
5. **Które z niżej wymienionych metod i technik kształcenia na odległość wdrożonych przez Uczelnię wpływają na doskonalenie Pani/Pana kompetencji dydaktycznych?**
- prezentacje multimedialne, filmy
 - pisemny wykład umieszczony na platformie e-dziekanat
 - dyskusja na czacie
 - wideokonferencja
 - inne, jakie?.....
6. **Czy prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest dla Pani/Pana bardziej obciążające psychofizycznie, niż kształcenie tradycyjne?**
- zdecydowanie tak
 - raczej tak
 - zdecydowanie nie
 - raczej nie
 - nie mam zdania